

**Міністерство освіти і науки України
Харківський національний педагогічний університет
імені Г. С. Сковороди**

До 220-ї річниці з дня заснування університету

Лавренко С.О.

ПЕДАГОГІЧНА ПРАКТИКА
МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ

*для здобувачів 4 року навчання
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
галузі знань 01 Освіта/Педагогіка
спеціальності 013 Початкова освіта
(заочна форма навчання)*

Харків – 2024

УДК 371.133(075.4)
ББК 74.580.252.4р30
К 12

Укладач: Лавренко С.О.

Рецензенти:

Наливайко О. – кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри педагогіки факультету психології Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна

Мкртічян О. – доктор педагогічних наук, професор, завідувачка кафедри початкової і професійної освіти ХНПУ імені Г.С. Сковороди

Лавренко С. Педагогічна практика. Методичні рекомендації для здобувачів 4 року навчання першого (бакалаврського) рівня вищої освіти галузі знань 01 Освіта/Педагогіка спеціальності 013 Початкова освіта (заочна форма навчання). Харків : ХНПУ імені Г. С. Сковороди, 2024. 43 с.

У методичних рекомендаціях розкриті питання організації та проведення практики, її програма, вимоги до оформлення звітної документації, що проілюстровано у додатках до методичних рекомендацій

Затверджено редакційно-видавничою радою Харківського національного педагогічного університету ім. Г.С. Сковороди
Протокол № 5 від 15.05.2024

© Харківський національний педагогічний університет імені Г. С. Сковороди
© Лавренко С.О.

ЗМІСТ

Передмова.....	4
I. Організація та проведення практики.....	5
II. Програма педагогічної практики.....	7
III. Методичні рекомендації.....	17
Додатки.....	27

ПЕРЕДМОВА

Відповідальним етапом у професійному становленні майбутнього вчителя початкових класів є педагогічна практика – обов'язкова складова частина освітнього процесу закладу вищої освіти.

Програму педагогічної практики студентів заочної форми навчання укладено відповідно до вимог навчального плану підготовки бакалаврів на факультеті початкового навчання Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди.

Практика проходить з відривом від навчання. Її тривалість згідно з навчальним планом складає чотири тижні.

Програма педагогічної практики відповідає:

- Положенню про проведення практик здобувачів першого (бакалаврського) та другого (магістерського) рівнів вищої освіти ХНПУ імені Г.С. Сковороди;
- Положення про організацію освітнього процесу в Харківському національному педагогічному університеті імені Г.С.Сковороди (у новій редакції);
- освітньо-професійній програмі першого (бакалаврського) рівня вищої освіти («Початкова освіта»);
- навчальному плану з напрямку підготовки 6.010102 – Початкова освіта.

Метою практики є формування у студентів системи необхідних педагогічних умінь й навичок, фахових здібностей, особистісно-індивідуального стилю поведінки та діяльності, необхідних для майбутньої професії в умовах, оптимально наближених до роботи за фахом; удосконалення і втілення на практиці знань і вмінь, набутих у курсах педагогіки, психології, методик викладання дисциплін. Студенти практично знайомляться з усіма напрямками освітнього процесу, набувають досвіду самоорганізації педагогічної діяльності, стимулювання та розвитку пізнавальної активності, життєдіяльності учнів, організації взаємодії з ними.

Педагогічна практика спрямована на те, щоб забезпечити адаптацію студента до професійно-педагогічної діяльності в умовах реального навчального закладу, а саме:

- залучити до безпосередньої професійної діяльності, сприяти формуванню правильних уявлень про майбутню професію;
- поглибити й збагатити психолого-педагогічні знання, вдосконалити їх застосування на практиці;
- розвинути педагогічне мислення і творчий дослідницький підхід до педагогічної діяльності;
- сформувати вміння проектувати власну педагогічну діяльність і реалізувати її в реальних умовах навчального закладу;
- здійснювати самооцінку власної діяльності.

Завданнями практики є:

- формування у майбутніх учителів сучасної системи професійних знань;

- набуття практичних умінь управління навчально-пізнавальною діяльністю учнів;
- ознайомлення з навчальним закладом (вивчити організації педагогічного процесу, ознайомитися зі шкільною документацією);
- ознайомлення з основними напрямками роботи педагогічного колективу навчального закладу;
- вивчення досвіду навчальної, виховної, методичної роботи вчителя, на базі класу якого студент проходить практику;
- набуття практичних навичок педагогічного досвіду;
- формування педагогічних навичок викладання інформації та навички оцінювання знань учнів;
- удосконалення техніки педагогічного спілкування.

I. ОРГАНІЗАЦІЯ ТА ПРОВЕДЕННЯ ПРАКТИКИ

1. Місцем проходження практики студентів є заклади загальної середньої освіти.

2. Розподіл студентів за місцем практики та їхнє закріплення за методистами здійснюється до початку практики на основі довідок із закладів загальної середньої освіти, які студенти беруть самостійно (дов. додаток А).

3. Студентів направляють на педагогічну практику наказом ректора Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди.

4. До початку практики проводиться настановна конференція, на якій до відома студентів доводять відповідний наказ ректора, вимоги до оформлення відповідних документів. Після закінчення педагогічної практики в університеті проводиться підсумкова конференція, на якій студенти звітують про результати проходження практики.

5. Звітна документація подається викладачу-методисту через тиждень після закінчення педагогічної практики.

6. Організацією практики займається керівник практики від факультету (факультетський керівник).

Методистами практики призначаються викладачі факультету початкового навчання.

Факультетський керівник практики зобов'язаний:

- подати в деканат та відділ педпрактик проєкт наказу про розподіл студентів-практикантів в заклади загальної середньої освіти та їхнє закріплення за методистами з фаху або з психолого-педагогічних дисциплін;
- ознайомити студентів-практикантів з їхніми правами та обов'язками в ході проходження практики;
- довести до відома студентів програму практики;
- консультувати студентів з питань оформлення матеріалів практики;

- здійснювати постійний контроль за проходженням студентами педагогічної практики.

Методист з фаху або з психолого-педагогічних дисциплін зобов'язаний:

- надавати студентам, які закріплені за ним, необхідні консультації щодо складання індивідуального робочого плану проходження практики, основою якого є дана програма, та здійснювати постійне керівництво за його виконанням;
- надавати методичні рекомендації та консультації з питань проведення уроків, виховного заходу, позакласного заходу з предмета, ведення щоденника психолого-педагогічних спостережень, розробки інтелектуальної карти, написання звіту;
- після закінчення практики оцінити подану на перевірку звітну документацію студента.

7. У випадку невиконання вимог, пред'явлених до студента-практиканта, він може бути усунений від проходження педпрактики.

Права та обов'язки студентів-практикантів

Студент-практикант має право:

1. З усіх питань, які виникають під час педпрактики, звертатися до факультетського керівника, методистів, адміністрації та вчителів школи.

2. Вносити пропозиції щодо вдосконалення підготовки, організації і проведення педпрактики.

3. У ході практики брати участь у всіх навчально-методичних заходах, які проводяться в школі (збори, наради, методоб'єднання, конференції тощо).

4. Користуватися бібліотекою, навчально-методичними посібниками кабінетів.

Студент-практикант зобов'язаний:

1. Виконувати всі види робіт, передбачені програмою педагогічної практики.

2. Дотримуватися правил внутрішнього розпорядку школи. Виконувати вказівки адміністрації школи і керівників педпрактики.

3. Бути для учнів зразком організованості, дисциплінованості, ввічливості, працьовитості. Виявляти свій професійний такт і майстерність.

4. Належно і своєчасно оформити та подати на перевірку методистам звітну документацію.

Зміст практики

- Настановна конференція, в ході якої студенти знайомляться з метою, завданнями та змістом практики, формою звітності.
- Знайомство з закладом освіти: бесіда з директором, його замісниками, знайомство з класним керівником і класом.
- Знайомство з планами-конспектами класного керівника.
- Відвідування уроків та виховних заходів з метою спостереження за діяльністю вчителя та учнів.

- Допомога класному керівникові (виготовлення дидактичних матеріалів, перевірка зошитів, щоденників учнів, проведення бесід з учнями, їхніми батьками тощо).
- Спостереження за учнями.
- Організація роботи з учнями на перервах.
- Оформлення необхідної документації.
- Підсумкова конференція.

У ході практики поглиблюються та закріплюються теоретичні знання з усіх дисциплін навчального плану, створюються сприятливі умови для подальшого розвитку, закріплення і удосконалення педагогічних умінь, сформованих у процесі попереднього теоретичного та практичного навчання в університеті.

II. ПРОГРАМА ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ

Термін практики в тижнях	– 5 тижнів.
Термін практики в днях	– 30 дні.
Робочий день студента	– 6 годин.
Загальна кількість робочих годин за період практики	– 180 годин.
Кількість годин на один кредит	– 30 годин.
Загальна кількість кредитів за період практики	– 6 кредитів.

Модуль 1. Педагогічна практика			
№	Назви змістових модулів	Кількість годин	Кількість кредитів
1.	Змістовий модуль 1. Організаційна робота	26	1
2.	Змістовий модуль 2. Навчально-методична робота	100	3
3.	Змістовий модуль 3. Виховна робота	46	1,5
4.	Змістовий модуль 4. Підведення підсумків педагогічної практики	8	0,5
РАЗОМ		180	6

Змістовий модуль 1. Організаційна робота

Тема 1. Настановна конференція.

Участь у настановній конференції, ознайомлення з метою та змістом практики, її завданнями та формами звітності. Отримання пакету документів та методичних матеріалів щодо організації і проходження педагогічної практики, інструктаж щодо оформлення документації.

Тема 2. Ознайомлення з системою роботи закладу освіти, де студент проходить педагогічну практику.

Знайомство з керівництвом закладу освіти. Співбесіда з директором та його заступниками. Знайомство з закладом освіти: повна назва закладу, кількість учнів в початковій школі, кількість класів у паралелях, наявність спеціалізованих класів, кількість навчальних змін, час початку і закінчення занять, розклад уроків.

Знайомство з вчителями початкових класів. Закріплення за класом для проведення навчальної роботи. Складання графіку роботи.

Вивчення та аналіз шкільної документації, планів освітньої роботи школи, шкільних традицій. Вивчення та аналіз класної документації. Визначення особового складу учнів, рівня успішності навчання.

Тема 3. Складання індивідуального плану та ведення щоденника психолого-педагогічних спостережень.

Складання індивідуального плану роботи здобувача-практиканта та його узгодження з викладачем-методистом.

Щоденне ведення щоденника психологом-педагогічних спостережень із підведенням підсумків дня.

Змістовий модуль 2. Навчально-методична робота

Тема 1. Спостереження та аналіз уроків вчителя.

Ознайомлення з навчальними програмами та календарним планом роботи вчителя закріпленого класу. Відвідування всіх уроків у закріпленому класі за розкладом на протязі першого тижня практики.

Тема 2. Самостійне виконання студентами-практикантами обов'язків вчителя.

Підготовка та проведення пробних уроків. Підготовка, проведення, аналіз та обговорення залікових уроків. Написання конспектів залікових уроків та протоколів обговорення. Відвідування, обговорення та аналіз залікових уроків інших здобувачів-практикантів (не менш 3-х уроків).

Ознайомлення з формами та методами позакласної навчальної роботи (предметні гуртки, факультативи). Планування, підготовка, проведення, аналіз та обговорення позакласного освітнього заходу з предмету (бесіда, диспут, усний журнал, заочна подорож, екскурсія і т.д.).

Розробка і виготовлення наочних посібників до пробних та залікових уроків. Ознайомлення з науково-методичною літературою з питань інноваційних технологій навчання.

Поглиблення знань та умінь оцінювання навчальних досягнень школярів. Ознайомлення з науково-методичною та нормативною документацією з питань оцінювання.

Участь у засіданнях методичного об'єднання, педагогічної ради школи. Консультації викладача-методиста.

Змістовий модуль 3. Виховна робота

Тема 1. Ознайомлення з системою виховної роботи закладу освіти.

Особливості виховної роботи навчального закладу, де студент проходить педагогічну практику. Співбесіда з заступником директора з виховної роботи.

Тема 2. Спостереження та аналіз виховної діяльності вчителя.

Знайомство з закріпленим класом. Співбесіда з класним керівником. Ознайомлення з планом виховної роботи класного керівника. Відвідування двох виховних заходів, які проводив класний керівник.

Тема 3. Самостійне виконання студентами-практикантами обов'язків вчителя.

Підготовка та проведення пробних класних виховних заходів. Підготовка, проведення, аналіз та обговорення залікового виховного заходу. Написання конспекту залікового виховного заходу та протоколу його обговорення. Відвідування, обговорення та аналіз залікових виховних заходів інших студентів-практикантів (не менш 2-х заходів).

Індивідуальна виховна робота з учнями з питань дотримання правил поведінки у школі, норм моралі в суспільстві, здорового способу життя, взаємовідносин між школярами тощо.

Підготовка до класних батьківських зборів (визначення теми, розробка плану зборів). Участь у класних батьківських зборах.

Проведення роботи з професійної орієнтації учнів на педагогічну професію (бесіда, екскурсія до педагогічного університету, розповідь про професію).

Консультації викладача-методиста.

Змістовий модуль 4. Підведення підсумків педагогічної практики

Тема 1. Звітна документація про проходження практики

Оформлення звітної документації. Підготовка звіту про проходження педагогічної практики. Консультації викладача-методиста.

Тема 2. Підсумкова конференція

Участь у підсумковій конференції.

Структура педагогічної практики

Назви змістових модулів і тем	заочна		
	Усього	Самостійна робота	Практична робота
Змістовий модуль 1. Організаційна робота			
Тема 1. Наставна конференція.	2	-	2
Тема 2. Ознайомлення з системою роботи закладу освіти, де студент проходить педагогічну практику.	7	7	-
Тема 3. Складання індивідуального плану та ведення щоденника психолого-педагогічних спостережень.	17	17	-
Разом за змістовим модулем 1	26	24	2

Змістовий модуль 2. Навчально-методична робота			
Тема 1. Спостереження та аналіз уроків вчителя.	22	22	-
Тема 2. Самостійне виконання студентами-практикантами обов'язків вчителя.	78	78	-
Разом за змістовим модулем 2	100	100	-
Змістовий модуль 3. Виховна робота			
Тема 1. Ознайомлення з системою виховної роботи закладу освіти.	4	4	-
Тема 2. Спостереження та аналіз виховної діяльності вчителя.	3	3	-
Тема 3. Самостійне виконання студентами-практикантами обов'язків вчителя.	39	39	-
Разом за змістовим модулем 3	46	46	-
Змістовий модуль 4. Підведення підсумків педагогічної практики			
Тема 1. Звітна документація про проходження практики	6	6	-
Тема 2. Підсумкова конференція	2	-	2
Разом за змістовим модулем 4	8	6	2
<i>Усього</i>	180	176	4

Документація педагогічної практики

1. Характеристика роботи студента-практиканта (оцінювання за стобальною системою, підпис директора, печатка школи).
2. Звіт про педагогічну практику студента-практиканта (власний підпис).
3. Індивідуальний план роботи студента-практиканта (затверджений методистом, підпис студента-практиканта).
4. Щоденник психолого-педагогічних спостережень (підпис студента-практиканта).
5. Затверджені та оцінені за стобальною системою конспекти залікових (підпис методиста, студента-практиканта):
 - 4 уроків (математика, українська мова, літературне читання, ЯДС),
 - виховного заходу та позакласного заходу з предмету.
6. Протоколи обговорення залікових уроків, виховного заходу, позакласного заходу з предмету.
7. Інтелект-карта.
8. Фото (скріни).

КОНТРОЛЬ І ОЦІНКА РЕЗУЛЬТАТІВ ПРАКТИКИ

РЕЗУЛЬТАТИ ОЦІНЮВАННЯ
проходження педагогічної практики

ПІБ

	<i>№ з/п</i>	<i>Види роботи та критерії оцінювання</i>	<i>Максимальна кількість балів</i>	<i>Отримані бали</i>	<i>Прізвище та ініціали методиста</i>	<i>Підпис методиста</i>
М.1 (18 б.)	1	Участь у роботі настановної конференції	2			
	2	Індивідуальний план роботи здобувача	8			
	3	Щоденник психолого-педагогічних спостережень	8			
М.2 (40 б.)	4	Урок української мови	8			
	5	Урок літературного читання	8			
	6	Урок математики	8			
	7	Урок ЯДС	8			
	9	Позакласний захід з предмету	8			
М.3 (14 б.)	10	Заліковий виховний захід	7			
	11	Інтелект-карта	7			
М.4 (8 б.)	12	Дисципліна та оформлення документації	3			
	13	Фото (скрини)	3			
	14	Участь у роботі підсумкової конференції	2			
	15	Характеристика зі школи (шкала переведення балів додається)	20			
	Загальна оцінка		100			

Методист з фаху
 Керівник з психолого-педагогічних дисциплін
 Керівник практики від факультету

ПІБ
 ПІБ
 Лавренко С.О.

Шкала переведення балів з характеристик

98, 99, 100	20
96, 97	19
94, 95	18
92, 93	17
90, 91	16
88, 89	15
86, 87	14
84, 85	13
82, 83	12
80, 81	11
78, 79	10
76, 77	9
74, 75	8
72, 73	7
70, 71	6
68, 69	5
66, 67	4
64, 65	3
62, 63	2
60, 61	1

Дисципліна та оформлення документації (3 бали)

3	При оформленні документації дотримано всіх вимог і встановлених термінів.
2	Оформлення документації відповідає основним вимогам. Терміни подачі документації дотримано.
1	Мали місце неодноразові порушення трудової дисципліни під час проходження педагогічної практики, порушення вимог до оформлення документації та недотримано обумовлених термінів подання звітної документації.

Участь у настановній конференції (2 бали)

2	Здобувач присутній на настановній конференції. Бере активну участь в обговоренні.
1	Здобувач присутній на настановній конференції. В обговоренні участі не бере.

Участь у підсумковій конференції (2 бали)

2	Здобувач виступає з повідомленням на підсумковій конференції з педагогічної практики. Повідомлення відповідає темі, змістовне, має логічну структуру. Здобувач обгрунтовано й переконливо відповідає на запитання членів комісії.
1	Здобувач лише присутній на підсумковій конференції. В обговоренні участі не бере.

Урок (8 балів)

7-8	<p>Здобувач демонструє творчий підхід при розробці конспектів уроків. Самостійно добирає, структурує матеріал, використовує різноманітні, в тому числі наукові та науково-популярні джерела. Наводить приклади з життя. Демонструє розвинені організаторські та комунікативні здібності, під час уроку здатен до імпровізації. Володіє різноманітними, в тому числі інноваційними, методами і прийомами освітньої роботи. Здатен створити ділову, творчу атмосферу, підтримати увагу учнів під час уроку.</p> <p>Повно, об'єктивно й аргументовано аналізує власну діяльність і діяльність інших практикантів. Виокремлює істотні ознаки педагогічних фактів, явищ, ситуацій, аналізує їх, прогнозує результат, приймає власне рішення та аргументує його.</p>
5-6	<p>Здобувач демонструє самостійність при розробці конспектів уроків. Доцільно добирає і структурує фактологічний матеріал за вказівками групового методиста. Використовує різноманітні, у тому числі додаткові джерела, здатен наводити приклади з життя, встановлювати міжпредметні зв'язки. Володіє різноманітними методами і прийомами освітньої роботи, обгрунтовує добір найбільш доцільних.</p> <p>Здатен створити ділову атмосферу, підтримати увагу та дисципліну учнів під час уроку.</p> <p>Об'єктивно, хоча не завжди аргументовано, аналізує власну діяльність і діяльність інших практикантів. Виокремлює істотні ознаки педагогічних фактів, явищ, обставин, ситуацій, встановлює між ними причинно-наслідкові зв'язки і залежності, прогнозує можливі результати взаємодії з колегами та учнями.</p>
3-4	<p>Здобувач демонструє самостійність при розробці конспектів уроків. Добирає і структурує фактологічний матеріал за вказівками групового методиста. Використовує різноманітні джерела, за вказівкою здатен навести приклади з життя, встановити міжпредметні зв'язки. Володіє різноманітними методами і прийомами освітньої роботи, відбирає найбільш доцільні.</p> <p>Здатен підтримати увагу учнів під час уроку, але підтримання дисципліни викликає утруднення.</p> <p>Об'єктивно, хоча не завжди аргументовано аналізує власну діяльність і діяльність інших практикантів. Виокремлює істотні ознаки</p>

	педагогічних фактів, явищ, обставин, ситуацій, встановлює між ними причинно-наслідкові зв'язки і залежності.
1-2	<p>Здобувач не виявляє самостійності при розробці конспектів уроків. Шаблонно використовує фактологічний матеріал з вузького кола джерел (основних підручників чи навчальних посібників без залучення додаткової літератури), структурує його під контролем групового методиста. Має досить обмежений арсенал методів і прийомів освітньої роботи, відбирає найбільш доцільні. У доборі способів і засобів діяльності вважає за краще діяти за зразком, не виходити за межі правил. Необхідність навести приклади з життя, встановити міжпредметні зв'язки викликає утруднення.</p> <p>У процесі занять не володіє класом: не здатен створити ділову атмосферу, підтримати увагу учнів, встановлення зорового та емоційного контакту з аудиторією викликає утруднення.</p> <p>Об'єктивно, хоча неповно і без аргументації аналізує власну діяльність і діяльність інших практикантів. Виокремлює найбільш суттєві, істотні ознаки педагогічних явищ, фактів, обставин, ситуацій.</p>

Виховний захід (7 балів)

6-7	<p>Здобувач демонструє творчий підхід при розробці конспектів позакласних виховних заходів. Самостійно добирає, структурує матеріал, використовує різноманітні, в тому числі наукові та науково-популярні джерела. Наводить приклади з життя. Демонструє розвинені організаторські та комунікативні здібності, під час заходу здатен до імпровізації. Володіє різноманітними, в тому числі інноваційними, методами і прийомами виховної роботи. Здатен створити ділову, творчу атмосферу, підтримати увагу учнів під час позакласного виховного заходу.</p> <p>Повно, об'єктивно й аргументовано аналізує власну діяльність і діяльність інших практикантів. Виокремлює істотні ознаки педагогічних фактів, явищ, ситуацій, аналізує їх, прогнозує результат, приймає власне рішення та аргументує його.</p>
5	<p>Здобувач демонструє самостійність при розробці конспектів позакласних виховних заходів. Доцільно добирає і структурує фактологічний матеріал за вказівками методиста з педагогіки. Використовує різноманітні, у тому числі додаткові джерела, здатен наводити приклади з життя. Володіє різноманітними методами і прийомами виховної роботи, обґрунтовує добір найбільш доцільних. Здатен створити ділову атмосферу, підтримати увагу та дисципліну учнів під час позакласного виховного заходу.</p> <p>Об'єктивно, хоча не завжди аргументовано аналізує власну діяльність і діяльність інших практикантів. Виокремлює істотні ознаки педагогічних фактів, явищ, обставин, ситуацій, встановлює між ними</p>

	причинно-наслідкові зв'язки і залежності, прогнозує можливі результати взаємодії з колегами та учнями.
4	<p>Здобувач демонструє самостійність при розробці конспектів позакласних виховних заходів. Добирає і структурує фактологічний матеріал за вказівками методиста з педагогіки. Використовує різноманітні джерела, за вказівкою здатен навести приклади з життя. Володіє різноманітними методами і прийомами виховної роботи, відбирає найбільш доцільні.</p> <p>Здатен підтримати увагу учнів під час позакласного виховного заходу, але підтримання дисципліни викликає утруднення.</p> <p>Об'єктивно, хоча не завжди аргументовано аналізує власну діяльність і діяльність інших практикантів. Виокремлює істотні ознаки педагогічних фактів, явищ, обставин ситуацій, встановлює між ними причинно-наслідкові зв'язки і залежності.</p>
3	<p>Здобувач не виявляє самостійності при розробці конспектів позакласних заходів. Шаблонно використовує фактологічний матеріал з вузького кола джерел, структурує його під контролем методиста з педагогіки. Має досить обмежений арсенал методів і прийомів виховної роботи, відбирає найбільш доцільні. У доборі способів і засобів діяльності вважає за краще діяти за зразком, не виходити за межі правил. Необхідність навести приклади з життя викликає утруднення.</p> <p>У процесі виховних заходів не володіє класом: не здатен створити ділову атмосферу, підтримати увагу учнів, встановлення зорового та емоційного контакту з класом викликає утруднення.</p> <p>Об'єктивно, хоча неповно і без аргументації аналізує власну діяльність і діяльність інших практикантів. Виокремлює найбільш суттєві, істотні ознаки педагогічних явищ, фактів, обставин, ситуацій.</p>
2	<p>Здобувач не виявляє самостійності при розробці конспектів позакласних заходів. Шаблонно використовує фактологічний матеріал лише з одного-двох джерел, структурує його під контролем методиста з педагогіки. Має обмежений арсенал методів і прийомів виховної роботи, відбирає найбільш доцільні. У доборі способів і засобів діяльності діє за зразком, не виходить за межі правил. Не здатен навести приклади з життя. Встановлення міжпредметних зв'язків викликає серйозні утруднення.</p> <p>У процесі виховних заходів не володіє класом: не здатен створити ділову атмосферу, підтримати увагу учнів, встановлення зорового та емоційного контакту з класом викликає значні утруднення.</p> <p>Не повно і без аргументації аналізує власну діяльність і діяльність інших практикантів. Виокремлює лише найбільш суттєві, істотні ознаки педагогічних явищ, фактів, обставин, ситуацій.</p>
1	Здобувач не здатен дібрати фактологічний матеріал для позакласного заходу. У доборі методів і прийомів виховної роботи керується

інтуїцією, не може адекватно оцінити їх доцільність. Неповно і без аргументації аналізує власну діяльність і діяльність інших практикантів. Визначення суттєвих, істотних ознак педагогічних явищ, фактів, ситуацій викликає утруднення. Діяльність підпорядкована інтуїції.
--

Залік студент отримує за умови виконання всіх запланованих завдань, наявності звітної документації і залікової співбесіди студента-практиканта з викладачами-методистами.

Шкала оцінювання здобувачів за системою ECTS

Рейтингова Оцінка	Оцінка за стобальною шкалою	Значення оцінки
A	90 – 100 балів	Відмінно – відмінний рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу з можливими незначними недоліками
B	82 – 89 балів	Дуже добре – достатньо високий рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу без суттєвих (грубих) помилок
C	74 – 81 балів	Добре – в цілому добрий рівень знань (умінь) з незначною кількістю помилок
D	69 – 73 балів	Задовільно – посередній рівень знань (умінь) із значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної діяльності
E	60 – 68 балів	Достатньо – мінімально можливий допустимий рівень балів знань (умінь)
FX	35 – 59 балів	Незадовільно з можливістю повторного складання – незадовільний рівень знань, з можливістю повторного перескладання за умови належного самостійного доопрацювання
F	1 – 34 балів	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням курсу – досить низький рівень знань (умінь), що вимагає повторного вивчення дисципліни

III. МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ

Індивідуальний план

В індивідуальному плані передбачається робота, яку повинен виконати студент за період проходження педагогічної практики. Складається план у перший тиждень перебування студента-практиканта в школі.

Індивідуальний план містить такі розділи: «Організаційна робота», «Навчальна робота», «Методична робота», «Виховна робота», «Робота з батьками» (див. додаток Е).

Орієнтовний основний зміст за розділами

1. Організаційна робота

- Участь у настановній та підсумковій конференціях в університеті.
- Знайомство з адміністрацією закладу освіти та вчителями початкової школи.
- Ознайомлення із матеріальною базою початкової школи, класу.
- Знайомство з розкладом занять класу.
- Знайомство з планами вчителя-класовода.
- Визначення тем, дат пробних та залікових уроків і виховних заходів.
- Вивчення та аналіз класної документації.
- Оформлення звітної документації.

2. Навчальна робота

- Відвідування уроків у своєму та інших класах, участь в обговоренні.
- Підготовка до пробних та залікових уроків, їх проведення та обговорення (відповідно до календарного плану).
- Розробка позакласного заходу з предмета.

3. Методична робота

- Консультації у методистів, вчителів, керівників шкіл з організаційних та методичних питань.
- Ознайомлення з методичним кабінетом школи, з роботою методичного об'єднання вчителів початкових класів.
- Участь у засіданнях методичного об'єднання вчителів початкових класів.
- Участь у засіданнях педагогічної ради.
- Розробка планів-конспектів уроків. Підбір методичної літератури до уроків.
- Допомога вчителю в обладнанні кабінету.
- Виготовлення дидактичного матеріалу та наочних посібників.
- Відвідування шкільної бібліотеки.
- Вивчення матеріалів передового досвіду вчителів.

4. Виховна робота

- Вивчення системи виховної роботи вчителя початкових класів.
- Вивчення вікових та індивідуальних особливостей учнів у ході педагогічних спостережень і бесід з учителями, дітьми та їхніми батьками.

- Відвідування виховних заходів, які проводять вчителі школи, участь в обговоренні.
- Підготовка до пробних та залікових виховних заходів (конкурси, вікторини, КВК, заочні подорожі, усні журнали, родинні свят тощо), їх проведення та обговорення (відповідно до календарного плану).

5. Робота з батьками

- Допомога класному керівникові у підготовці до батьківських зборів.
- Відвідування загальшкільних батьківських зборів.
- Проведення індивідуальної роботи з батьками.

Щоденник психолого-педагогічних спостережень

У щоденнику на перших сторінках необхідно вказати:

- повну назву закладу освіти,
- адресу закладу освіти,
- адміністрацію закладу освіти,
- класного керівника,
- список учнів класу,
- розклад уроків у класі.

У щоденнику студент з першого дня перебування у школі щодня аналізує виконану роботу, записує своє враження щодо відвіданих уроків та позаурочних виховних заходів, спостереження за учнем (див. додаток Ж).

Уроки

На основі календарного планування та бесіди з вчителем студент-практикант спочатку спостерігає уроки у своєму класі та відвідує в інших класах, потім проводить пробні і лише після них – залікові уроки. Всі теми уроків (які студент-практикант спостерігав та проводив самостійно) обов'язково зазначаються в індивідуальному плані.

До звітної документації студент-практикант надає конспекти 4 залікових (по одному з математики, української мови, літературного читання, ЯДС) уроків. У конспекті необхідно зазначити тему уроку, його мету, обладнання, хід. До залікових уроків додаються протоколи їх обговорення (див. додатки К, Л).

Наведемо орієнтовну структуру уроків математики, української мови, літературного читання, навчання грамоти та ЯДС.

Структура уроку математики

1. Організація класу.
2. Перевірка домашнього завдання.
3. Актуалізація опорних знань учнів.
 - 3.1. Усна лічба (обов'язково 5-7 хвилин).
 - 3.2. Каліграфічна хвилинка (обов'язково).
 - 3.3. Повторення вивченої інформації.
4. Мотивація навчальної діяльності. Повідомлення теми і завдань уроку.
5. Сприймання та усвідомлення нової інформації.
6. Первинне закріплення нової інформації (засвоєння нових знань під керівництвом учителя).

7. Закріплення вивченої інформації (закріплення знань та розвиток математичних умінь учнів).
8. Підсумок уроку.
9. Домашнє завдання.

Структура уроку української мови (2-4 клас)

1. Організація класу.
2. Перевірка домашнього завдання.
 - 2.1. Фронтальне опитування.
 - 2.2. Індивідуальне опитування.
3. Актуалізація опорних знань учнів.
 - 3.1. Каліграфічна хвилинка.
 - 3.2. Словникова робота.
 - 3.3. Повторення вивченої інформації.
4. Мотивація навчальної діяльності. Повідомлення теми і завдань уроку.
5. Сприймання та усвідомлення нової інформації.
 - 5.1. Аналіз мовного матеріалу.
 - 5.2. Узагальнення істотних ознак, висновки, введення терміну.
 - 5.3. Опрацювання правила (визначення поняття).
 - 5.4. Усвідомлення мовних знань.
6. Закріплення вивченої інформації, формування мовних умінь.
7. Підсумок уроку.
8. Домашнє завдання.

Структура уроку розвитку зв'язного мовлення 2-4 клас

Переказ тексту

1. Організація класу.
2. Мотивація навчальної діяльності. Повідомлення теми і завдань уроку.
3. Актуалізація опорних знань.
 - 3.1. Словниково-логічні вправи.
 - 3.2. Відпрацювання звуковимовних умінь учнів.
 - 3.3. Робота над словосполученнями і реченнями.
4. Робота над переказом тексту.
 - 4.1. Вступна бесіда. Словникова робота.
 - 4.2. Аудіювання тексту.
 - 4.3. Аналіз змісту тексту.
 - 4.4. Аналіз структури тексту. Складання плану.
 - 4.5. Аналіз мовного матеріалу.
 - 4.6. Усне переказування фрагментів тексту.
 - 4.7. Орфографічна підготовка (для письмового переказу).
 - 4.8. Переказування тексту учнями.
 - 4.9. Перевірка переказів.
5. Підсумок уроку.

Складання твору

1. Підготовчий етап (до проведення уроку).
2. Організація класу.

3. Мотивація навчальної діяльності. Повідомлення теми і завдань уроку.
4. Актуалізація опорних знань.
 - 4.1. Удосконалення звуковимовних умінь учнів.
 - 4.2. Робота над граматичним ладом мовлення.
 - 4.3. Словникова робота.
5. Робота над складанням твору.
 - 5.1. Бесіда з метою узагальнення мовного матеріалу.
 - 5.2. Конкретизація теми й мети твору, типу тексту.
 - 5.3. Складання плану майбутнього твору.
 - 5.4. Мовленнєва підготовка до складання твору.
 - 5.5. Орфографічна підготовка (для письмового твору).
 - 5.6. Складання й удосконалення текстів.
 - 5.7. Перевірка творів.
6. Підсумок уроку.

Структура уроку літературного читання 2-4 клас

1. Організація класу.
2. Перевірка домашнього завдання.
 - 2.1. Фронтальне опитування.
 - 2.2. Індивідуальне опитування.
3. Актуалізація опорних знань.
 - 1.3. Вправи на вдосконалення техніки читання.
 - 2.3. Бесіда про літературний жанр.
4. Мотивація навчальної діяльності. Повідомлення теми і завдань уроку.
5. Сприймання та усвідомлення нової інформації.
 - 5.1. Підготовка до сприймання художнього твору.
 - 5.2. Первинне сприймання твору.
 - 5.3. Перевірка сприймання тексту.
 - 5.4. Читання тексту учнями з аналізом ідейно-образного змісту.
 - 5.5. Творча робота на основі прочитаного.
6. Підсумок уроку.
7. Домашнє завдання.

Структура уроку навчання грамоти (читання) 1 клас

1. Організація класу.
2. Актуалізація опорних знань.
 - 2.1. Повторення вивчених літер.
 - 2.2. Читання з вивченими літерами.
 - 2.3. Звуко-буквений аналіз слова.
3. Мотивація навчальної діяльності. Повідомлення теми і завдань уроку.
4. Сприймання та усвідомлення нової інформації.
 - 4.1. Виділення звуків з мовлення.
 - 4.2. Спостереження за артикуляцією.
 - 4.3. Упізнавання звуків у словах.
 - 4.4. Добір учнями слів із заданими звуками.
 - 4.5. Виконання синтетичних вправ зі звуками.

- 4.6. Ознайомлення учнів з літерою.
- 4.7. Читання складів з вивченою літерою.
- 4.8. Читання слів з новою буквою.
- 4.9. Опрацювання букварного тексту.
- 5. Закріплення знань і умінь учнів.
- 6. Підсумок уроку.

Структура уроку навчання грамоти (письмо) 1 клас

- 1. Організація класу.
- 2. Актуалізація опорних знань учнів.
 - 2.1. Бесіда за матеріалами уроку читання.
 - 2.2. Звуко-буквений аналіз слова.
- 3. Мотивація навчальної діяльності. Повідомлення теми і завдань уроку.
- 4. Сприймання та усвідомлення нової інформації.
 - 4.1. Графічний аналіз рукописної літери.
 - 4.2. Пояснення написання літери.
 - 4.3. Пальчикова гімнастика.
 - 4.4. Виконання підготовчих вправ.
 - 4.5. Письмо окремої літери.
 - 4.6. Письмо складів з літерою.
 - 4.7. Розвиток мовлення учнів.
 - 4.8. Запис слів з новою літерою.
 - 4.9. Запис речення з новою літерою.
- 5. Закріплення знань і умінь учнів.
- 6. Підсумок уроку.

Структура уроку ЯДС

Урок засвоєння нових знань

- 1. Організація класу.
- 2. Перевірка домашнього завдання.
- 3. Актуалізація чуттєвого досвіду учнів.
- 4. Мотивація навчальної діяльності. Повідомлення теми і завдань уроку.
- 5. Сприймання та усвідомлення нової інформації.
- 6. Підсумок уроку.
- 7. Домашнє завдання.

Урок застосування навичок і вмінь

- 1. Організація класу.
- 2. Перевірка домашнього завдання.
- 3. Актуалізація практичного досвіду і опорних знань учнів.
- 4. Мотивація навчальної діяльності. Повідомлення теми і завдань уроку.
- 5. Вивчення нової інформації.
- 6. Первинне застосування поняття на практиці (пробні вправи).
- 7. Формування в учнів навичок на основі засвоєння знань у стандартних умовах (тренувальні вправи).
- 8. Творче перенесення набутих навичок у нові або змінені умови (творчі вправи).

9. Підсумок уроку.
10. Домашнє завдання.

Виховні заходи

Виховний захід – це сукупність різноманітних виховних впливів з відповідними матеріальними і духовними умовами, що підпорядковані єдиній комплексній виховній меті, таких, що взаємодіють між собою і утворюють єдине ціле. Система виховних заходів утворює виховний процес.

На основі бесіди з вчителем, плану виховної роботи класу, на базі якого студент проходить практику, та власних побажань студент-практикант щотижня проводить виховний захід, зазначаючи його тему в індивідуальному плані.

Для звітної документації студент-практикант подає конспект одного залікового виховного заходу, до якого додається протокол його обговорення (див. додатки К, Л). У конспекті необхідно зазначити тему заходу, його мету, обладнання, хід.

Основні вимоги до проведення виховного заходу

1. Чітка назва заходу та розуміння студентом-практикантом його мети.
2. Планування основних етапів заходу та визначення завдань кожного з них.
3. Організація підготовки заходу відповідно до поставленої мети.
4. Визначення оптимального змісту виховного матеріалу з урахуванням основних принципів організації виховного процесу.
5. Вибір найбільш оптимальних методів і прийомів виховного впливу на учнів на кожному етапу заходу.
6. Чіткість виховного заходу, оптимальність його темпу і ритму.
7. Урахування вікових та індивідуальних особливостей учнів.
8. Емоційна насиченість заходу.
9. Вплив заходу на розширення світогляду учнів, на розвиток пізнавальних інтересів.
10. Відповідність результатів проведеного заходу його меті.
11. Взаємозв'язок заходу з попередніми та наступними формами позакласної роботи з учнями.

Орієнтовна тематика виховних заходів (за напрямками)

*Формування національної свідомості та самосвідомості,
патріотичне та національне виховання:*

- «Мій родовід»;
- «Моя матуся»;
- «Мій батько»;
- «Моя сім'я»;
- «Тато, мама і я»;
- «Моя родина»;
- «Козацький край»;
- «Рідний край»;
- «Моя країна»;

- «Мое місто»;
- «Мое село»;
- «Це в імені твоїм»;
- «Свято нашого роду»;
- «Історичні місця України»;
- «Всі ми українці – єдина сім'я»;
- «У нас одна батьківщина – рідна наша Україна»;
- «Сторінки сімейного альбому»;
- «Скарби бабусиної скрині»;
- «Золоті руки мого дідуся»;
- «Літописна книга мого села».

Виховання поваги до Конституції, державної символіки:

- «Наша Батьківщина»;
- «Чому наш прапор жовто-блакитний»;
- «Про що розповідає наш герб»;
- «Народна символіка України»;
- «Хліб як символ народного добра»;
- «Хліб у полі, пекарні, крамниці, на столі»;
- «Квіти в українському віночку»;
- «Хліб - усьому голова»;
- «Мамин рушник»;
- «Ой, у лузі калина»;
- «Без калини нема України»;
- «Квіткова символіка».

*Формування високої мовної культури,
оволодіння українською мовою:*

- «Мамина колискова»;
- «А я у гай ходила»;
- «Свято Кобзаря»;
- «Літературна вітальня»;
- «Із слова починається людина, із мови починається мій рід».

*Утвердження принципів загальнолюдської моралі,
правди, справедливості, любові до праці:*

- «Найближчі нам люди»;
- «Рід, родина, рідня»;
- «Родовідне дерево»;
- «Сімейний календар»;
- «Сімейні реліквії»;
- «Материнська пісня»;
- «Що таке совість»;
- «Чарівні слова»;
- «Урок милосердя»;
- «Правила етикету»;
- «Культура поведінки»;

- «Про подарунки»;
- «Поведінка в гостях»;
- «Про злочин і кару»;
- «Духовні цінності людини»;
- «Традиції в моїй сім'ї»;
- «Тепло батьківського дому»;
- «Про чесність і слухняність»;
- «Подорож у світ мудрих думок»;
- «Чому ми шануємо старших»;
- «Як слід звертатися до старших»;
- «У чому виявляється ввічливість»;
- «Культура телефонної розмови»;
- «Школа – дім, де ми живемо»;
- «Веселі правила гарного тону».

*Формування творчої особистості,
формування цивілізованого господаря:*

- «Від зернятка до хлібини»;
- «Твої трудові обов'язки»;
- «Мое та спільне»;
- «Робота моїх батьків»;
- «Професії моїх батьків»;
- «Як сорочка у полі виросла»;
- «Навчання і праця поруч ідуть».

*Виховання свідомого ставлення до навчання,
розвиток пізнавальної активності та культури праці:*

- «Ми тепер учні»;
- «Наша школа»;
- «Правила для учнів»;
- «Що таке «добре» і що таке «погано»;
- «Для чого людина навчається»;
- «Умій учитись, щоб уміти трудитись».

*Формування екологічної культури,
гармонійних відносин з природою:*

- «Зимові клопоти»;
- «Ліс узимку»;
- «Рослини-мандрівники»;
- «Природа – рідний дім»;
- «Ліс – наше багатство»;
- «Хто охороняє ліс»;
- «Природа – матір Берегиня»;
- «Птахи нашого краю»;
- «Лікарські рослини»;
- «Упізнай за пером»;
- «Як поводити себе в лісі»;

- «Рослини-символи України»;
- «Рослини і тварини в українській пісні»;
- «Парки і сади – окраса землі»;
- «Відгадай за голосами».

*Забезпечення повноцінного фізичного розвитку дітей,
охорони та зміцнення їхнього здоров'я:*

- «Козацькі герої»;
- «Режим праці»;
- «Режим відпочинку»;
- «Веселі старти козачат»;
- «Козацькі забави»;
- «Щоб бути до праці готовим, потрібно завжди бути здоровим».

*Розвиток індивідуальних здібностей
та обдарованості дітей:*

- «У країні чудес»;
- «Спогади про літо».

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ТА ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

Базові

1. Методика навчання інтегрованого курсу «Я досліджую світ» у 1-2 класах ЗЗСО на засадах компетентнісного підходу : навч.-метод. посіб. Київ : Генеза, 2020. 256 с.

2. Нова українська школа: методика навчання математики у 1–2 класах закладів загальної середньої освіти на засадах інтегративного і компетентнісного підходів : навч.-метод. посіб. / Світлана Скворцова, Оксана Онопрієнко. Харків : Ранок, 2019. 352 с.

3. Нова українська школа: методика навчання математики у 3–4 класах закладів загальної середньої освіти на засадах інтегративного і компетентнісного підходів : навч.-метод. посіб. / С. О. Скворцова, О. В. Онопрієнко. Харків : Ранок, 2020. 320 с.

4. Попова Л. П. Методика навчання української мови: матеріали до вивчення курсу: навч.-метод. посіб. Мелітополь, 2019. 168 с.

5. Шість цеглинок в освітньому просторі школи : метод. посіб. / Упорядник О. Рома. The LEGO Foundation, 2019. 32 с.

Допоміжні

1. Максименко С. Д., Кондратенко Л. О. Навчальні та поведінкові проблеми початкової школи : короткий психологічний довідник-порадник педагога. Харків: Ранок, 2020. 48 с.

2. Нова українська школа. Дорожня карта реформи базової та профільної школи. Проект для обговорення / Вакуленко Т., Гриневич Л., Лінник О. та інші; за заг. ред. Л. Гриневич. АКМЕ ГРУП, 2021. 46 с.

3. Нова українська школа: поради для вчителя / за заг. ред. Н. М. Бібік. Київ, 2019. 160 с.

4. Програма «Нова українська школа»: у поступі до цінностей. Київ, 2019. 40 с.

5. Ярошук Л. Теорія і методика виховання: навч. посіб. Бердянськ, 2019. 400 с.

Інформаційні ресурси

1. Державний стандарт початкової освіти.

URL : <https://www.kmu.gov.ua/npras/pro-zatverdzhennya-derzhavnogo-standartu-pochatkovoyi-osviti> (дата звернення 20.06.2023).

2. Електронні версії підручників.

URL : <https://imzo.gov.ua/pidruchniki/elektronni-versiyi-pidruchnikiv/> (дата звернення 20.06.2023).

3. Навчальні програми для 1-4 класів.

URL : <https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/navchalni-programi/navchalni-programi-dlya-pochatkovoyi-shkoli> (дата звернення 20.06.2023).

4. Нова українська школа: poradnik dla vchytelja. URL : <https://mon.gov.ua/storage/app/media/news/%D0%9D%D0%BE%D0%B2%D0%B8%D0%BD%D0%B8/2018/12/12/11/20-11-2018rekviz.pdf> (дата звернення 20.06.2023).

5. Розбір уроків та методичні матеріали для НУШ. URL : <https://naurok.com.ua/biblioteka/nus> (дата звернення 20.06.2023).

ДОДАТКИ

Додаток А

Зразок довідки для розподілу студента

Декану факультету початкового
навчання
ХНПУ імені Г.С. Сковороди
проф. Тетяні ДОВЖЕНКО
директора Комунального
закладу «...»
Людмили КАПУСТЯНСЬКОЇ

ДОВІДКА

Адміністрація Комунального закладу «...» не заперечує проти проходження педагогічної практики з 30.10.2023 по 02.12.2024 студентки факультету початкового навчання IV курсу 441 групи (заочна форма) Шевченко Ірині Сергіївни. Методичне забезпечення гарантуємо.

Печатка

Директор ...

Людмила КАПУСТЯНСЬКА

Зразок оформлення титульного аркушу документації

Харківський національний педагогічний університет
імені Г. С. Сковороди

Факультет початкового навчання

Кафедра початкової і професійної освіти

**Документація
з педагогічної практики**

здобувача першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
галузь знань 01 Освіта/Педагогіка, спеціальність 013 Початкова освіта
4 року навчання 441 гр.

3 року навчання (скорочений термін навчання) 431 гр.
(заочна форма навчання)
Аксініної Нелі Олексіївни

Термін практики: 30.10.2023 – 02.12.2023

База практики: Харківський ліцей № 152 Харківської міської ради

Оцінка: _____

Методист з фаху _____

Методист з психолого-педагогічних дисциплін _____

Керівник практики від факультету _____ Лавренко С.О.

Харків – 2023

Зразок оформлення змісту документації

ЗМІСТ

Характеристика студента-практиканта.....	3
Звіт.....	4
Індивідуальний план роботи студента-практиканта.....	7
Щоденник психолого-педагогічних спостережень.....	13
Залікові уроки:	
– математика.....	20
– протокол обговорення.....	25
– українська мова.....	26
– протокол обговорення.....	31
– літературне читання.....	32
– протокол обговорення.....	37
– ЯДС.....	39
– протокол обговорення.....	45
Заліковий виховний захід.....	52
Протокол обговорення.....	58
Позакласний захід з предмета.....	59
Протокол обговорення.....	66
Інтелект-карта «Вивчення соціально-психологічного клімату у класі».....	67

Зразок характеристики студента-практиканта

Характеристика

здобувача першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
(заочна форма навчання)
4 року навчання 441 групи
3 року навчання (скорочений термін навчання) 431 групи
факультету початкового навчання
ХНПУ імені Г.С. Сковороди
Солдатенко Наталі Олександрівни

Солдатенко Наталя Олександрівна проходила педагогічну практику на базі 1-Б класу у Харківському ліцеї № 152 Харківської районної ради з 30.10.2023 по 02.12.2023.

Педагогічна рада школи рекомендує оцінити педагогічну практику студентки Солдатенко Наталі Олександрівни на «___» балів.

Директор ліцею: Б.А. Кіперштейн

01.12.2023

Заступник директора з навчально-виховної роботи: Т.Г. Хоменко

Вчитель-класовод: Л.О. Радіонова

Зразок звіту студента-практиканта

Звіт

про проходження педагогічної практики
здобувача першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
(заочна форма навчання)
4 року навчання 441 групи
3 року навчання (скорочений термін навчання) 431 групи
факультету початкового навчання
ХНПУ імені Г.С. Сковороди
Солдатенко Наталі Олександрівни

30.10.2023 – 02.12.2023

Я, Солдатенко Наталя Олександрівна, здобувач першого (бакалаврського) рівня вищої освіти 4 року навчання 441 групи факультету початкового навчання (заочна форма) галузь знань: 01 Освіта/Педагогіка, спеціальність: 013 Початкова освіта ХНПУ імені Г. С. Сковороди, проходила педагогічну практику з 30.10.2023 по 02.12.2023 у 2-Б класі Харківського ліцею № 152 Харківської районної ради.

Під час проходження практики я

...

01.12.2023

Солдатенко Н.О

Зразок індивідуального плану студента-практиканта

Затверджую:

Методист з фаху _____

Методист з психолого-педагогічних дисциплін __

**Індивідуальний план
Щербакової Тетяни Миколаївни**

№ п\п	Зміст роботи	Дата проведення	Відмітка про виконання
I. Організаційна робота			
1.	Участь у настановній конференції в університеті.	16.10.2023	виконано
2.	Знайомство з адміністрацією школи та вчителями початкової школи, вчителями інформатики.	30.10.2023-31.10.2023	виконано
3.	Ознайомлення зі шкільною документацією, планами навчально-виховної роботи школи, шкільними традиціями.		виконано
4.	Ознайомлення із матеріальною базою початкової школи, 2-В класу.		виконано
5.	Знайомство з розкладом занять у 2-В класі, позакласними годинами.		виконано
6.	Знайомство із специфікою діяльності проектного класу.		виконано
7.	Знайомство з планами вчителя-класовода.		виконано
8.	Визначення тем і дат пробних та залікових уроків.		Виконано
9.	Ведення щоденника психолого-педагогічних спостережень.		виконано
10.	Вивчення та аналіз класної документації: класного журналу, особових справ учнів, щоденників школярів.		виконано
11.	Оформлення звітної документації.		Виконано
12.	Участь у підсумковій конференції.	.12.2023	Виконано
II. Навчальна робота			

13.	Відвідання уроку української мови в 2-В класі. Тема: Питальні речення. Присудок. Графіка. М'який приголосний звук [й] та його позначення буквою Йй. Учитель: Жук Г.О.		виконано
14.	Відвідання уроку читання в 2-В класі. Тема: Астрід Ліндгрєн – видатна шведська дитяча письменниця. Читання початку казки Астрід Ліндгрєн «Малий і Карлсон, який живе на даху». Учитель: Жук Г.О.		Виконано
15.	Відвідання уроку математики в 2-В класі. Тема: Нумерація трицифрових чисел. Круглі числа. Перетворення іменованих чисел виду 1р. 2 міс. Таблиця множення числа 7. Місяць, тиждень, дні тижня. Додавання іменованих чисел. Задачі на ділення на рівні частини. Трикутник. Вершини і сторони трикутника. Учитель: Жук Г.О.		Виконано
16.	Відвідання уроку української мови в 2-В класі. Тема: Речення. Присудок. Графіка. Голосний звук [і] та його позначення буквою і. Звуки [йі] та їх позначення буквою Йї. Учитель: Жук Г.О.		Виконано
17.	Відвідання уроку ЯДС в 2-В класі. Тема: Небезпечні ситуації в школі. Учитель: Жук Г.О.		Виконано
18.	Відвідання уроку ЯДС в 2-В класі. Тема: Вода як середовище існування живих організмів. Дихання у воді. Учитель: Жук Г.О.		Виконано
19.	Відвідання уроку «Навчаємося разом» у 2-В класі. Тема: Командоутворення в класі. Текст-міркування на тему «Принципи справжніх друзів: доброзичливе ставлення». Пам'ятка справжніх друзів. Робота в парах змінного складу з формування вміння переказувати текст. Вправи на розвиток мислення. Учитель: Жук Г.О.		Виконано
20.	Відвідання уроку української мови в 2-В класі. Тема: Другорядні члени речення. Позначення літерами є, ю, я двох звуків. Учитель: Жук Г.О.		Виконано

21.	Відвідання уроку читання в 2-В класі. Тема: Казка «Малий і Карлсон, який живе на даху» – найвідоміший твір Астрід Ліндгрєн. Головні персонажі. Читання продовження казки Астрід Ліндгрєн «Малий і Карлсон, який живе на даху». Учитель: Жук Г.О.		виконано
22.	Проведення пробного уроку читання в 2-В класі. Тема: Другорядні персонажі творів. Читання продовження казки Астрід Ліндгрєн «Малий і Карлсон, який живе на даху».		Виконано
23.	Проведення пробного уроку математики в 2-В класі. Тема: Узагальнення вивченого. Математична олімпіада.		Виконано
24.	Проведення пробного уроку української мови в 2-В класі. Тема: Питальні речення. Позначення літерами є, ю, я двох звуків.		Виконано
25.	Проведення пробного уроку читання в 2-В класі. Тема: Визнання Астрід Ліндгрєн у світі. Читання продовження казки Астрід Ліндгрєн «Малий і Карлсон, який живе на даху».		Виконано
26.	Проведення залікового уроку читання в 2-В класі. Тема: Твори, написані Астрід Ліндгрєн. Читання закінчення казки Астрід Ліндгрєн «Малий і Карлсон, який живе на даху».		Виконано
27.	Проведення пробного уроку ЯДС в 2-В класі. Тема: Вода як середовище існування живих організмів. Температурний режим водойм.		Виконано
28.	Проведення пробного уроку ЯДС в 2-В класі. Тема: Чисті речовини та суміші.		Виконано
29.	Проведення пробного уроку з читання. Тема «Загадка як вид усної народної творчості. Загадки в казках. Алгоритм складання загадок за ознаками».		Виконано

30.	Проведення пробного уроку математики в 2-В класі. Тема: Нумерація трицифрових чисел. Розрядні доданки. Наступне/попереднє число. Перетворення іменованих чисел виду 1 грн 10 к. Таблиця ділення на 7. Ділення 0 на число. Неможливість ділення на 0. Складені задачі на ділення на рівні частини. Прямокутник. Довжина, ширина прямокутник. Властивості сторін прямокутника.		Виконано
31.	Проведення залікового уроку ЯДС у 2-В класі. Тема: Розділення сумішей.		Виконано
32.	Відвідання уроку читання в 2-В класі. Тема: Тарас Шевченко – видатний поет. Виразне читання уривку з твору «Княжна». Читання уривка з твору Оксани Іваненко «Маленьким про Великого Тараса». Учитель: Жук Г.О.		Виконано
33.	Проведення пробного уроку української мови в 2-В класі. Тема: Будова слова. Закінчення. Ненаголошені голосні.		Виконано
34.	Відвідання уроку математики в 2-В класі. Тема: Нумерація трицифрових чисел. Розряди. Евристичні завдання. Таблиця множення числа 8. Ділення 0 на число. Неможливість ділення на 0. Кратне порівняння чисел. Задачі на зменшення числа в кілька разів. Прямокутник. Довжина, ширина прямокутник. Властивості сторін прямокутника. Учитель: Жук Г.О.		Виконано
35.	Відвідання уроку математики в 2-В класі. Тема: Нумерація трицифрових чисел. Розряди. Евристичні завдання. Таблиця множення числа 8. Ділення 0 на число. Неможливість ділення на 0. Кратне порівняння чисел. Задачі на зменшення числа в кілька разів. Прямокутник. Довжина, ширина прямокутник. Властивості сторін прямокутника. Учитель: Жук Г.О.		Виконано

36.	Відвідання уроку «Еврика» в 2-В класі. Тема: Раціональні способи розв'язання арифметичних завдань. Виявлення суперечностей. Розв'язання задач на розгортку кубика. Конкурс Кмітливічків. Розв'язання евристичної задачі. Учитель: Жук Г.О.		Виконано
37.	Відвідання уроку української мови в 2-В класі. Тема: Будова слова. Закінчення. Ненаголошені голосні. Учитель: Жук Г.О.		Виконано
37.	Проведення залікового уроку математики в 2-В класі. Тема: Нумерація трицифрових чисел. Натуральний ряд. Зростання/спадання. Додавання іменованих чисел. Таблиця множення числа 8. Ділення 0 на число. Неможливість ділення на 0. Кратне порівняння чисел. Задачі на зменшення числа в кілька разів.		Виконано
39.	Проведення залікового уроку української мови в 2-В класі. Тема: Будова слова. Корінь. Спільнокореневі слова. Ненаголошені голосні.		Виконано
III. Виховна робота			
40.	Вивчення системи виховної роботи вчителя початкових класів	Упродовж практики	виконано
41.	Вивчення вікових та індивідуальних особливостей, нахилів, інтересів, рис характеру, взаємовідносин учнів у ході педагогічних спостережень і бесід з учителями, дітьми та їхніми батьками	Упродовж практики	виконано
42.	Відвідування, спостереження та аналіз виховних заходів, які проводять учителі школи.	Упродовж практики	виконано

43.	Проведення пробних виховних заходів у 2-В класі: <ul style="list-style-type: none"> • виховна година «Козацькому роду нема переводу», • виховна година на тему «Той не солдат, що генералом не думає бути», • родинне свято-конкурс «Тато, мама, я – читацька сім'я», • виховна година на тему: «Без вірного друга велика туга». 	20.02.2014 24.02.2014 03.03.2014 13.03.2014	виконано виконано виконано виконано
44.	Відвідання загальношкільного конкурсу «Містер початкова школа».	24.02.2014	Виконано
45.	Проведення залікового виховного заходу в 2-В класі. Тема: «Мій рідний край - земля моїх батьків».	11.03.2014	Виконано
46.	Відвідання виховного заходу в 2-А. Тема: «Юна леді».	07.03.2014	Виконано
IV. Методична робота			
47.	Знайомство з бібліотекою школи.	01.11.2023	Виконано
48.	Участь у засіданнях педагогічної ради.		Виконано
49.	Участь у конференції для директорів шкіл, які планують долучитися до науково-педагогічного проекту «Інтелект України».		виконано
50.	Вивчення і узагальнення системи роботи вчителя у проектному класі.		виконано
51.	Допомога вчителю-класоводу: <ul style="list-style-type: none"> • перевірка зошитів; • перевірка тематичних контрольних; • ведення класної документації; • проведення уроків тощо. 		виконано
52.	Розробка планів-конспектів уроків. Підбір методичної літератури до уроків.		виконано
53.	Виготовлення додаткового матеріалу для уроків: картки з завданнями, копії, підбір малюнків.		виконано
54.	Участь у засіданнях методичного об'єднання вчителів початкових класів.		Виконано
V. Робота з батьками			
55.	Допомога класному керівникові у підготовці до батьківських зборів. Тема: «Сімейне виховання школярів».		виконано

56	Відвідування батьківських зборів (загальних, класних).		виконано
57.	Індивідуальна робота з батьками.	Упродовж практики	Виконано

Щербакова Т.М.

Зразок щоденника психолого-педагогічних спостережень
студента-практиканта

**Щоденник психолого-педагогічних спостережень
Солдатенко Наталі Олександрівни**

«Огіївський ліцей» Сахновщинської селищної ради Красноградського району
Харківської області

Адреса школи: ...

Тел. ...

e-mail: ...

Директор школи – Кіперштейн Борис Абрамович

Заступник директора з навчально-виховної роботи – Хоменко Тетяна
Григорівна

Класний керівник 1-А класу – Радіонова Любов Олексіївна.

Список учнів 1 класу

1. Андріянов Артем
2. Баранова Олена
3. Волкова Ганна
4. Кіслінська Руслана
5. Коломієць Владислав
6. Левицька Дар'я
7. Тарасова Вікторія
8. Усова Ольга
9. Ярова Марина

Розклад уроків 1-А класу

Понеділок

1. Навчання грамоти
2. Математика
3. ЯДС
4. Трудове навчання

Вівторок

1. Фізична культура
2. Математика
4. Навчання грамоти
5. Музичне мистецтво

Середа

1. Навчання грамоти
2. Навчання грамоти
3. Математика
4. Фізична культура

Четвер

1. Навчання грамоти
2. Математика
3. ЯДС
4. Основи здоров'я

П'ятниця

1. Навчання грамоти
2. Англійська мова
3. Фізична культура
4. Образотворче мистецтво

Розклад дзвоників

- 1) 8.15 – 8.50
- 2) 9.10 – 9.45
- 3) 10.05 – 10.40
- 4) 11.10 – 11.45
- 5) 12.15 – 12.50

16.10.2023

Прийняла участь у настановній конференції з педагогічної практики, що відбувалася в нашому університеті. Отримала докладний перелік завдань, які необхідно виконати, проходячи педпрактику.

30.10.2023

Сьогодні у мене перший день практики. Спершу я зустрілася з директором школи Кіперштейном Борисом Абрамовичем, який розповів мені про проблеми і досягнення навчального закладу та закріпив мене за 1 класом. На перерві директор познайомив мене зі шкільним педагогічним колективом, зокрема, з класним керівником 1-А класу Радіоною Любов'ю Олексіївною. Класний керівник 1 класу виявилася дуже привітливою і доброзичливою людиною. Клас виявився сильний в навчанні, дуже дружний. Потім я відвідала три уроки у своєму класі, тобто в 1 класі, а саме: математики, ЯДС, трудового навчання (урок математики: «Письмова нумерація чисел 11-20. Розв'язування задач на знаходження невідомого доданка», урок з природознавства у 1 класі: «Міні-проект. Моє улюблене місце відпочинку на природі у селі», урок з трудового навчання: «Робота з пластиліном. Пластилін як матеріал для ліплення. Властивості пластиліну. Практична робота: виготовлення із пластиліну плоских зображень фруктів, овочів»).

Учитель показала свою майстерність, уміння та наукові знання з предметів. Вивчення і узагальнення системи роботи вчителя-класовода, досвіду її навчально-виховної діяльності, активних методів навчання, різних форм організації пізнавальної діяльності, методів контролю знань учителя показали, що уроки були проведені на високому рівні.

...

01.12.2023

Отримала характеристику, була задоволена оцінкою.

Займаюся написанням звіту, в якому і згадала про всі основні функції активної педагогічної практики.

Солдатенко Н.О.

Зразок титульного аркушу залікового уроку (виховного заходу)

Конспект залікового уроку
з математики,
проведеного здобувачем першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
(заочна форма навчання)
4 року навчання 441 гр.
3 року навчання (скорочений термін навчання) 431 гр.
ХНПУ імені Г.С. Сковороди
в 2-А класі спеціалізованої школи І-ІІІ ступенів № 85
м. Харкова
Шевченко Інною Іванівною

Зразок протоколу обговорення залікового уроку (виховного заходу)

Протокол № 1

обговорення залікового уроку у 1-Б класі з математики на тему «Поняття нульової величини», проведеного студенткою-практиканткою Солдатенко Наталею Олександрівною

Дата: 27.11.2023

с. Яковлівка

Клас: 1-Б

Голова: вчитель-класовод Радіонова Л.О.

Присутні: заступник директора з НВР Хоменко Т.Г., вчителі-класоводи Науменко В.Ю., Пасюга Н.Г., студент-практикант Солдатенко Н.О.

Секретар: Пасюга Н.Г.

Порядок денний:

обговорення залікового уроку студентки-практикантки Солдатенко Наталі Олександрівни в 1-Б класі з математики на тему «Поняття нульової величини»

Слухали:

Солдатенко Наталю Олександрівну з самоаналізом залікового уроку. Тема уроку – «Поняття нульової величини». Я запропонувала казку, яка довела, що існує така величина. І діти, використовуючи власний досвід, довели це самостійно, складаючи обернену задау. Учні працювали на уроці та були всі охоплені. Проводилась хвилинка каліграфії, усний рахунок. Вважаю, що поставленої мети досягла, учні зрозуміли поняття нульової величини.

Виступали:

1. Хоменко Тетяна Григорівна, яка відмітила, що урок проведено на високому методичному рівні, були використані різні форми та методи навчання, діти працювали охоче, із задоволенням. Наталя Олександрівна постійно звертала увагу на дисципліну. Вміло керувала роботою учнів, коректно виправляла помилки, яких допускалися діти. Практикантка доцільно згідно з віковими особливостями дібрала форми і методи роботи на уроці, що й сприяло успішному засвоєнню інформації, вимагала від дітей відповіді повними реченнями. Було використано наочність та застосовано ІКТ. Мета і завдання уроку реалізовані.

2. Радіонова Любов Олексіївна, яка відзначила, що Наталя Олександрівна вміє забезпечити єдність навчання і виховання. Практикантка вміло використовує додатковий розвивальний матеріал, що допомагає досягти поставленої мети. Урок пройшов цікаво, діти були активними учасниками уроку, а не пасивними слухачами. Солдатенко Н.О. добре володіє

психологією спілкування з учнями, миттєво реагує на сприйняття учнями інформації, яка вивчається, і намагається іншими словами озвучити те, що саме вимагається від дітей.

Ухвалили:

Заліковий урок, проведений студенткою-практиканткою Солдатенко Наталею Олександрівною у 1-Б класі з математики на тему «Поняття нульової величини», оцінити на _____ балів.

Голова

Л.О. Радіонова

Секретар

Н.Г. Пасюга

Бажаємо успіхів!

Навчальне видання

Лавренко Світлана Олександрівна

ПЕДАГОГІЧНА ПРАКТИКА
МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ

*для здобувачів 4 року навчання
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
галузі знань 01 Освіта/Педагогіка
спеціальності 013 Початкова освіта
(заочна форма навчання)*

Відповідальний за випуск: Мкртічян Оксана Альбертівна

Комп'ютерна верстка: Лавренко Світлана Олександрівна

Коректор: Лавренко Світлана Олександрівна

**Відповідальність за дотримання вимог академічної доброчесності несе
автор**